

AANTEKENEN

College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Assen
Postbus 30018
9400 RA Assen

Tevens per e-mail (info@assen.nl) en per gewone post

Assen, 20 december 2023

Onderwerp voorgenomen (ver)bouw Emmaschool
Prinses Irenestraat 6 te Assen

Geacht College,

Onderstaande behelst, zulks in aansluiting op eerder gevoerde correspondentie, een samenvatting in hoofdlijnen van reacties van tientallen bewoners van de Emmastraat, Prinses Irenestraat, Ulohof, Dr. Nassaulaan en Bellevue op de plannen voor uitbreiding en verbouw van IKC de Emmaschool, gevestigd te Assen aan de Prinses Irenestraat. Dit plan omvat ingrijpende aanpassingen van zowel de vorm en het gebruik van de school als van de inrichting van de directe omgeving.

Wij vragen om een herbezinning op deze plannen en op de essentiële uitgangspunten daarvoor. Bovendien zijn bewoners uit het gebied rondom de school niet betrokken geweest bij de planvorming of bij de afwegingen die daaraan ten grondslag hebben gelegen. Wij vinden het daarom van belang om een aantal relevante aspecten onder uw aandacht te brengen, die ons inziens in de planvorming en de procedures tot nu toe onvoldoende aan bod zijn gekomen.

Huidig planvoorstel

IKC de Emmaschool is een van de scholen van Plateau Assen, organisatie voor integrale kindcentra in Assen. Vertegenwoordigers van Plateau Assen en de gemeente Assen hebben op 11 januari 2023 aan omwonenden en geïnteresseerden een plan gepresenteerd voor verbouw en uitbreiding van de Emmaschool. De meest opvallende kenmerken van dit plan zijn:

- Er wordt een forse uitbreiding voorgesteld van het huidige schoolgebouw, in feite een compleet nieuw schoolgebouw. Dit gaat ten koste van een deel van het bestaande, monumentale schoolgebouw en van het huidige schoolplein. Het resterende deel van het oorspronkelijke gebouw wordt omgebouwd tot ruimten voor kinderopvang en buitenschoolse opvang, waarbij de eerdere uitbreidingen en aanpassingen van de school worden gesloopt.
- De nieuwbouw omvat een bouwvolume in twee bouwlagen met een extra opbouw t.b.v. een lichtkap en installaties – fors hoger dan het oorspronkelijke gebouw. De

opzet van deze nieuwbouw verhoudt zich niet met de karakteristieken en kwaliteiten van het bestaande gebouw. Qua positie, indeling en oriëntatie dringt de nieuwbouw zich ook teveel op ten opzichte van de belendende percelen.

- Door de nieuwbouw blijft er onvoldoende buitenruimte over op de huidige locatie. Daarom wordt De Zonnebloem, het huidige onderkomen voor de onderbouw tegenover de Emmaschool, gesloopt om op die plek ruimte te maken voor de benodigde aanvullende buitenruimte. School en buitenruimte worden daardoor van elkaar gescheiden door het doorgaand verkeer op de Irenestraat en naar de Ulohof, wat resulteert in een onveilige situatie voor zowel de buurt als de school.

Participatie

Plateau Assen heeft in de aanloop van de planvorming gekeken naar de haalbaarheid en wenselijkheid van mogelijke uitbreidingsopties en heeft daarin keuzes gemaakt. De afwegingen die daarbij zijn gemaakt zijn niet gedeeld met andere belanghebbenden, zoals bewoners uit de directe omgeving (Dr. Nassaulaan-Emmastraat-Prinses Irenestraat-Ulohof-Bellevue), zelfs niet met de directe aanwonenden. Er is dus geen sprake geweest van ook maar enige vorm van participatie van direct betrokkenen bij de initiële planvorming.

De eerste gelegenheid waarbij een planvoorstel aan de buitenwereld werd gepresenteerd was op woensdagavond 11 januari 2023. Vertegenwoordigers van Plateau Assen en de gemeente Assen toonden hierbij een definitief ontwerp, zonder veel nadere motivatie of uitleg. Maar wel werd duidelijk dat Plateau Assen vervolgens in de loop van 2023, op basis van het gepresenteerde plan, budget en bouwvergunning zou aanvragen bij de gemeente Assen. Met andere woorden: discussie over of bijsturing van dit bouwplan bleek op dat moment al niet meer aan de orde, laat staan een uitwisseling over de achterliggende uitgangspunten. Een tweetal gesprekken tussen vertegenwoordigers van bewoners en Plateau Assen (en gemeente Assen) heeft in dat kader niets opgeleverd.

Bij behandeling van de plannen in de gemeenteraad is over de gevolgde procedure en de door Plateau Assen gewenste bouw dan ook de nodige beroering ontstaan. Ook als bewoners uit de directe omgeving van de school hebben wij inmiddels onze bezwaren tegen dit plan en de gang van zaken rond de totstandkoming daarvan kenbaar gemaakt aan Plateau Assen en de gemeente Assen.

Die reacties lijken echter nog niet te leiden tot een herbezinning op de keuzes die Plateau Assen voor dit project maakt. Daarom vatten wij in deze notitie nogmaals bondig (niet uitputtend) samen, zulks onder verwijzing naar eerder gevoerde correspondentie, wat in onze visie de belangrijkste argumenten zijn voor bijstelling van de plannen.

a. De keuze voor deze locatie

De argumenten achter de keuze voor het huisvesten van een nieuw te bouwen integraal kindcentrum op de huidige locatie aan de Prinses Irenestraat zijn niet helder. Stedenbouwkundig blijkt het inpassen van een onderwijsvoorziening die groter is dan de huidige Emmaschool hier problematisch:

- a. Bereikbaarheid van de locatie is nu al moeizaam. Een aanzienlijk deel van de ouders die kiezen voor de Emmaschool woont niet in de directe omgeving en brengt en haalt hun kinderen daarom, vaak ook met de auto. Nieuwbouw van een kindcentrum heeft altijd tot

gevolg dat het aantal kinderen dat daarvan gebruik maakt groeit. Met een groter aantal kinderen zal de dagelijkse congestie en overlast in de smalle straten rondom de school nog groter worden dan die nu al is.

- b. In de directe omgeving van de school is nu al te weinig parkeerruimte beschikbaar, zowel voor personeel als voor kort parkeren. Dit tekort zal door de nieuwbouw toenemen. In het huidige plan is daarvoor geen of niet afdoende oplossing voorzien.
- c. Het volume dat programmatisch nodig is voor een eigentijds onderwijsconcept laat zich ruimtelijk en architectonisch moeizaam combineren met het bestaande schoolgebouw. In het huidige plan ligt het nieuw te bouwen volume dicht op de erfgrans, deels zelfs buiten het bouwvlak dat in het bestemmingsplan vast ligt en (te) dicht op de achtertuinen van de omliggende woningen.
- d. De omvang van de benodigde buitenruimte maakt het in het voorgestelde plan noodzakelijk om een schoolplein te creëren op de huidige plaats van de Zonnebloem. Daardoor zal de looproute voor kinderen tussen school en schoolplein kruisen met het doorgaand verkeer naar en vanuit de Irenestraat en de Ulohof. Dat levert uiteindelijk een zeer onveilige omgeving op voor jonge kinderen, en daarmee feitelijk een onwenselijke situatie voor basisschoolkinderen én voor de bewoners van deze straten.

De huidige locatie is historisch gezien een vertrouwd gegeven, een plek die bij velen goede herinneringen en nostalgische emotie oproept. Anno 2023 blijkt echter dat voor een volwaardig kindcentrum steeds meer eisen worden gesteld aan ruimte, veiligheid en bereikbaarheid. Daarom is dit vernieuwingsplan het moment bij uitstek om breder te kijken wat de beste en veiligste locatie is voor een IKC de Emmaschool, in het belang van kinderen, hun ouders en de buurtbewoners.

Er is een voordehand liggend en beter alternatief voor de locatie van een nieuw te bouwen kindcentrum in de directe nabijheid van het centrum van Assen beschikbaar, namelijk de locatie waar tot voor kort de Stenden Hogeschool gebruik van maakte, aan de Troelstralaan / Kamerlingh Onneslaan. Dit terrein biedt uitstekende condities om een nieuwe voorziening voor basisonderwijs en kinderopvang te creëren. Bovendien biedt deze plek de mogelijkheid om een combinatie te maken met herhuisvesting van de nabijgelegen Theo Thijssenschool, ook een school van Plateau Assen die aan vervangende nieuwbouw toe is. De gemeente Assen is al eigenaar van de locatie.

Voordelen van deze locatie ten opzichte van de huidige locatie aan de Prinses Irenestraat zijn:

- de goede bereikbaarheid;
- voldoende parkeermogelijkheid;
- voldoende terreingrootte, dus voldoende ruimte voor een efficiënte bundeling van onderwijs en kinderopvang, met voldoende buitenruimte;
- passend binnen het vigerende bestemmingsplan;
- behoud van de bestaande Emmaschool. Het gebouw kan een nieuwe functie krijgen als huisvesting voor ouderen of wellicht dienen als huisvesting voor de centrale organisatie van Plateau Assen.
- Behoud van De Zonnebloem, die een buurtvoorziening kan worden voor het centrum van Assen.

In een bijlage bij deze notitie wordt dit alternatief nader toegelicht.

Wij bepleiten een serieuze verkenning van deze alternatieve optie, voordat onomkeerbare besluiten worden genomen over het huidige plan.

b. De Emmaschool is een gemeentelijk monument

De Emmaschool heeft inmiddels de status van gemeentelijk monument, als een markant voorbeeld van een schoolgebouw uit de jaren '30 van de vorige eeuw. Die monumentale kwaliteit van de school manifesteert zich vooral aan de zijde van het huidige schoolplein, in de opeenvolging van hoge kozijnen van de klaslokalen onder het overstek van het langgerekte pannendak. De gevels aan de straatzijde en aan de oostzijde waren in feite meer de “achterkant” van de school, met een vrij gesloten karakter – de school is georiënteerd op de zonnige pleinkant.

Inmiddels zijn er in de loop der jaren diverse aanbouwen aan het schoolgebouw toegevoegd, die in een gemeentelijke voorstudie voor dit project als “detonerend” worden gekwalificeerd. In het ontwerp worden die deels weer verwijderd, maar vervolgens vervangen door een grote, doosvormige nieuwe aanbouw, die opnieuw en des te sterker detoneert bij de bescheiden jaren '30-architectuur van de oorspronkelijke school: grote bouwhoogte, ongearticuleerde vormtaal en vooral teveel volume in verhouding tot het bestaande gebouw. Een deel daarvan moet zelfs gesloopt worden om deze uitbreiding mogelijk te maken. Zoals het plan zich nu presenteert, is het een ingreep die de monumentale kwaliteit van de bestaande school teveel geweld aan doet en het doel van de beschermde status, namelijk behoud en bescherming van het erfgoed voor toekomstige generaties, niet wordt nagestreefd.

Uit de planpresentatie en de communicatie daarover is niet duidelijk geworden waarom alternatieve mogelijkheden voor uitbreiding van de school niet zijn gekozen. Zo is het ook een optie om te kiezen voor een nieuw te bouwen volume op de plaats van de Zonnebloem. Het alternatief van de Stenden-locatie dat hierboven is beschreven biedt juist alle mogelijkheden.

c. Duurzaamheid

Het huidige plan geeft te weinig blijk van ambities om een duurzame, toekomstbestendige school te maken – het verbeelden van het silhouet van een boom in het gevelmetselwerk is daarvoor in elk geval niet genoeg. In de planpresentatie is weinig tot niets toegelicht over energiehuishouding, cyclisch bouwen, milieubewustzijn, flexibiliteit of andere aspecten die tegenwoordig van een nieuw te bouwen onderwijsgebouw verwacht mogen worden. Ook hier spelen de beperkingen van deze locatie mogelijk een rol: het bestaande gebouw bepaalt welke oriëntatie en bouwvorm nog mogelijk en functioneel zijn. Wij hebben de indruk dat meer distantie tussen nieuwbouw en oudbouw, dus een andere ontwerpkeuze, meer vrijheid zou bieden voor een (nog) meer duurzaam, eigentijds bouwconcept, met meer mogelijkheden voor een eigen, duurzame bouwmethodiek, detaillering en energieconcept.

Plateau Assen is tot nu toe niet transparant geweest over de argumenten waarmee eventuele alternatieven terzijde zijn gelegd.

Conclusie

Inmiddels heeft de gemeenteraad van Assen een budget beschikbaar gesteld voor dit project van circa 10 miljoen euro. Wij zijn van mening dat de besteding van een dergelijk bedrag een betere aanpak verdient dan de huidige.

In deze notitie hebben wij toegelicht waaraan het ons inziens tot nu toe heeft ontbroken:

- a. Participatie van betrokken omwonenden heeft geen invulling gekregen. De planpresentatie in januari 2023 bood daarvoor geen ruimte.
- b. Het plan doet geen recht aan een monumentaal gebouw, dat karakteristiek is voor onze buurt en voor Assen.
- c. Uitvoering van het plan brengt de veiligheid van basisschoolkinderen en omwonenden in gevaar en door gemaakte ontwerpkeuzes kan die veiligheid ook in de toekomst nooit worden geborgd.
- d. Al met al wordt het woongenot en de kwaliteit van de woonomgeving in onze buurt door deze nieuwbouw verslechterd.
- e. Heroverweging en onderzoek van een beter alternatief vindt niet plaats.

Daarbij het volgende:

Op donderdagavond 14 december jl. heeft in de 'Drentse Zaak' in Assen een overleg plaatsgevonden met (tientallen) buurtbewoners, waaronder vertegenwoordigers van buurtbewoners, waarbij de voorgenomen bouwplannen (en de te verwachten gevolgen daarvan) nogmaals zijn besproken. De herbevestigde uitkomst is dat de buurtbewoners een dergelijke -massale- voorgenomen bouw niet vinden passen in een reeds druk bebouwde binnenstadwijk, waarbij de te verwachten verkeersdruk de (kind)onveiligheid in grote mate zal toenemen.

In dat kader hebben zich reeds nu tientallen vervelende, grote en minder grote, 'ergernissen en incidenten' tussen buurtbewoners en ouders van de schoolgaande kinderen voorgedaan. Dat ziet met name op de momenten van het 'halen en brengen' van de schoolgaande kinderen (overigens niet alleen door de verkeersdruk 'zelf', maar tevens door het stelselmatig belemmeren van uitritten, het geven van 'grote monden' als de ouders hierop worden aangesproken etc. etc.).

Van deze incidenten is overigens (dikwijls) melding gedaan bij 'handhaving'. Met deze meldingen is/wordt echter weinig/niets gedaan. Reden voor de bewoners om het melden achterwege te laten. Bovendien als 'handhaving' verschijnt, is dat op momenten dat de incidenten zich niet voordoen en/of buiten de momenten van verkeersdruk. De buurt vreest dat door de voorgenomen bouw en de daarmee gepaarde gaande uitbreiding van het aantal 'verkeersmomenten' het aantal incidenten en de verkeersonveiligheid fors zal stijgen. Dat komt -onder meer- de leefbaarheid van de buurt niet ten goede.

Wij vertrouwen erop dat u de bereidheid toont om op grond van bovenstaande argumenten de uitgangspunten en de uitwerking van dit plan opnieuw te bezien en komen graag met u in gesprek over ons plan zoals aangegeven in de bijgevoegde bijlage. Voor het geval u meer informatie nodig heeft zijn wij uiteraard te allen tijde bereid die te verstrekken.

Dit schrijven met bijlage wordt separaat (per -aangetekende- brief/mail) gezonden aan het bestuur van de Stichting Plateau openbaar onderwijs Assen, alsmede aan alle raadsfracties van de gemeente Assen.

In afwachting.

Hoogachtend,

Met vriendelijke groet,

namens de betreffende kunstbewoners

Bijlage

BIJLAGE bij de notitie over het plan voor vernieuwbouw van de Emmaschool

Kort onderzoek haalbaarheid alternatieve locatie

In de notitie worden bezwaren en opmerkingen beschreven op het plan en de locatie voor een vernieuwde Emmaschool en wordt gerefereerd aan een alternatieve locatie.

Wij constateren dat de huidige locatie van de Stenden Hogeschool aan de Troelstralaan / Kamerlingh Onneslaan vrijgekomen is en daarom ruimte biedt voor vervangende nieuwbouw voor zowel de Emmaschool als de Theo Thijssenschool. Met deze keuze zou Assen kunnen beschikken over twee nieuwe scholen, geïntegreerd in een volwaardig kindcentrum, dat volledig naar eigen onderwijsvisies van de scholen en de bijbehorende opvangfaciliteiten kan worden ontworpen, duurzaam/circulair is gebouwd en goed bereikbaar is, met een centrale ligging tegen het centrum van Assen.

Om te visualiseren wat de mogelijkheden zijn op deze locatie, hebben wij een globale volumestudie gemaakt en in beeld gebracht.

Impressie locatie Troelstralaan / Kamerlingh Onneslaan: nieuwbouw scholen in rood, woningbouw op de locatie van de Theo Thijssenschool in blauw.

Het plan kan bestaan uit 2 volumes van 2 lagen die worden gescheiden door een multifunctioneel deel met daarin ruimte voor een speellokaal en peuter/kinderopvang, voorzieningen die gezamenlijk kunnen worden gebruikt. Het volume is zo ver mogelijk naar de Troelstralaan gesitueerd, zodat er ruim voldoende buitenruimte aanwezig is voor beide scholen en de kinderopvang. De voetprint van het bestaande gebouw wordt nagenoeg gevolgd en aan de Zeemanstraat zelfs verkleind. Het volume ligt daardoor zover mogelijk van woningen af.

Dit illustreert dat op deze locatie alle kwaliteiten aanwezig zijn die voor een goed geoutilleerd Integraal Kindcentrum belangrijk zijn. De locatie is goed en veilig bereikbaar dankzij de ruimte rondom het gebouw en dankzij de ligging direct aan een belangrijke verkeersroute in het centrum. Het biedt de mogelijkheid om een eigentijds, duurzaam en zelfs circulair gebouwd kindcentrum te maken met voldoende ruimte voor bv. bronsystemen en zonnepanelen, waardoor de exploitatie zo laag mogelijk kan worden gehouden. Het plan past volledig binnen het vigerende bestemmingsplan.

De huidige locatie van de Theo Thijssenschool kan vrijkomen voor woningbouw. Aansluitend op de naastgelegen woongebouwen geeft dit de mogelijkheid om 35 tot 40 appartementen te realiseren.

Alternatieve invulling voor de Emmaschool en de Zonnebloem aan de Prinses Irenestraat

Situatie Emmaschool / de Zonnebloem

De huidige Emmaschool kan worden herontwikkeld tot bijvoorbeeld woningen voor ouderen of kantoorruimte voor het servicebureau van Plateau Assen. Daarbij kan de Emmaschool terug worden gebracht in de oorspronkelijke staat. Op die manier blijft het gebouw als gemeentelijk monument behouden voor de toekomst en daarmee wordt recht gedaan aan het doel van de beschermde status, namelijk behoud en bescherming van het erfgoed voor toekomstige generaties.

Het huidige gebouw van de Zonnebloem is een zeer geschikt als locatie voor een wijkgebouw voor dit deel van het centrum – de enige wijk in Assen die het zonder zo'n voorziening moet stellen. Dat zou voorzien in de behoefte aan een gebouw dat open staat voor wijkbewoners en activiteiten, dus vorm geeft aan betrokkenheid bij de wijk en bij medebewoners. Het

biedt een geschikte plek om de doelstellingen uit de WMO te realiseren: een voorziening in de directe woonomgeving waar gezondheid en ontmoeten centraal staan.

Samenvattend

Dit alternatieve plan voorziet in twee nieuwe scholen in het centrum van Assen, die aan alle wensen en ambities voldoen, een monumentaal gebouw dat behouden blijft voor de toekomst en een wijkcentrum dat mensen bij elkaar brengt in een tijd waarin dit steeds belangrijker wordt. De gehele ontwikkeling is financieel aantrekkelijk, door de scholen op één ruime locatie te bouwen en de vrijgekomen locatie van de Theo Thijssen te verkopen voor het realiseren van woningen. Het gebouw van de Emmaschool zou eventueel ook kunnen worden verkocht aan bijvoorbeeld een exploiterende stichting.

De investering voor de twee nieuwe scholen zal circa 16 miljoen euro bedragen (uitgaand van ca. 4.900 m² en een investeringsbedrag van € 3.250/m²). Met de verkoop van de vrijgekomen locaties en het budget voor de vervangende nieuwbouw is dit alternatief haalbaar en aantrekkelijker dan de nu ingezette ontwikkeling.

Wij zijn graag bereid om dit voorstel nader toe te lichten.

